

În fiecare an, în **9 mai** sărbătorim trei evenimente istorice marcante pentru noi, pentru români:

- **Autoproclamarea independenței** față de Imperiul Otoman, independență cucerită pe câmpul de luptă, prin sacrificiul străbunilor noștri și rostită de Ministrul de externe, Mihail Kogălniceanu la 9 mai 1877, în Parlamentul Principatelor Române. Au rămas celebre cuvintele sale: *Suntem independenți. Suntem o națiune de sine stătătoare*. Aceste momente și altele asemenea ne-au arătat că noi românii suntem autorii propriei noastre istorii și nu victime ale ei.
- 9 mai 1945 – **ziua victoriei coaliției Națiunilor Unite în cel de-al doilea război mondial**. În această zi s-a semnat actul de capitulare necondiționată a Germaniei Naziste, în cartierul general al armatelor sovietice de la Berlin, ceea ce consfințește sfârșitul războiului.
- ultimul eveniment este contemporan nouă și face referire la **ziua Europei**, un simbol de asemenea al unității, al unității europenilor. După secole de inițiative și proiecte de unitate europeană, la 9 mai 1950, ministrul de externe francez Robert Schuman a pus bazele procesului conștient de formare a unității economice, politice și instituționale a acestui spațiu. Cu prilejul unui discurs susținut la Paris, Robert Schuman a prezentat planul dezvoltat de economistul francez Jean Monnet, plan susținut și de SUA. Acesta propunea plasarea producției de cărbune și oțel sub controlul unei autorități comune, pentru a se controla în acest fel producția de armament și posibilitatea ca un viitor conflict militar să poată fi evitat. Ulterior statele membre au parcurs un îndelungat proces de integrare economică și politică în jurul unor valori și principii fundamentale comune. *Uniunea este fondată pe respectul pentru demnitatea umană, libertate, democrație, egalitate, stat de drept și respectarea drepturilor omului, inclusiv a minorităților*. Valorile sunt comune Statelor Membre într-o societate în care prevalează *pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și egalitatea între femei și bărbați*.

Anul acesta sărbătorim de asemenea **un deceniu de la aderarea României la Uniunea Europeană**, la 1 ianuarie 2007. În toți acești ani, noi, românii ne-am bucurat de avantajul aderării la UE: libertatea frontierelor, locuri de muncă, recunoașterea calităților noastre profesionale, posibilitatea studierii în universitățile celebre din occident ... *și așa cum am putut și ne-am priceput am încercat să răspundem Europei cu solidaritatea noastră. Și verticali trebuie să rămânem în fața provocărilor interne și externe* cu care se confruntă Uniunea Europeană: terorismul, criza din Ucraina, imigrația, sau fluxul de milioane de refugiați, criza economică, criza din Grecia, criza financiară și nevoia creării de locuri de muncă decente pentru toți.

Dar, mai presus de toate, pentru prima dată în istorie, Uniunea Europeană se confruntă cu **o amenințare existențială, o amenințare care vine din interiorul propriilor noastre granițe** - criză de secesiune, BREXITUL. Într-un moment în care cuvintele *Europa* și *criză* sunt asociate prea des, atenția noastră a cetățenilor europeni este abătută cu ușurință de la ceea ce Uniunea Europa a atins deja și de la ceea ce este capabilă să atingă. Efectele devastatoare refulează într-o uriașă criză de încredere în Europa și în instituțiile sale. Dacă părinții noștri au reușit să

construiască un *proiect de pace și umanitarism* pe ruinele celui de-al doilea război mondial, unindu-și forțele într-o Europă fără învingători sau învinși, dominată doar de câștigători, noi avem obligația morală de a nu distruge această forță, care ne-a făcut vocea auzită la nivel mondial.

Valorile noastre fundamentale obținute cu atât de mult efort și sacrificiu stau la baza păcii și securității uniunii noastre. Atacurile teroriste din Franța, din Germania, din Belgia, Anglia și nu numai sunt dovada clară a faptului că nimeni nu este complet protejat de amenințarea globală a terorismului. Ne va ajuta în acest sens dezbinarea? Secesiunea declanșată de BREXIT? Posibilitatea ca aceasta să fi creat un precedent?

Conștientizăm noi cu adevărat ce înseamnă această unitate europeană?

Conștientizăm noi cum ne percep cei din afara Uniunii?

Bărbați, femei și copii vin în spațiu UE pentru protecția împotriva brutalității și opresiunii, în același mod în care alte sute de mii de oameni continuă să găsească în Europa un spațiu al oportunităților, speranțelor și entuziasmului, visând la o viață mai bună. Gestionarea acestei provocări, a acestui fenomen al migrației este o sarcină pe care niciun stat al Uniunii Europene nu și-l poate asuma singur, dar împreună putem împărtăși această responsabilitate. E singura decizie pe care o poate lua Uniunea Europeană, o parte semnificativă a unui continent care de-a lungul secolelor a văzut de prea multe ori garduri și pereți, morminte și granițe.

Uniunea noastră va fi în pericol atunci când ne vom considera și ne vom comporta ca europeni doar uneori, part-time, susținând Europa doar când ne convine sau când avem nevoie de ceilalți cetățeni ai ei, dar criticând-o atunci când trebuie să dăm mai mult decât am primit.

Integrarea europeană și euroatlantică a României trebuie să o facem împreună cu zestrea cultural istorică a noastră, cu identitatea noastră de români. Că această identitate și această zestre cultural-istorică nu este tocmai după chipul și asemănarea Occidentului este evident, dar nici nu trebuie să fie. Nu acestea sunt problemele românilor, și nu la aceste valori trebuie să renunțăm. Deviza UE este tocmai unitate în diversitate. Altele sunt minusurile noastre și spre acestea ar trebui să ne concentrăm.

Conf.univ.dr. Alina Stoica,

discurs susținut cu ocazia Ceremonialului Militar și Religios organizat de Prefectura Bihor cu ocazia sărbătoririi Zilei Independenței de Stat a României, Zilei Victoriei Coaliției Unite în cel de-al Doilea Război Mondial și Zilei Uniunii Europene